

Narwiański Park Narodowy

Przyroda i kultura

Informacje ogólne

Narwiański Park Narodowy leży w województwie podlaskim. Jest jednym z czterech występujących tu parków narodowych.

Został powołany 1 lipca 1996 roku. Obejmuje dolinę Narwi pomiędzy Surazem i Rzędzianami.

Park znajduje się około 170 km od Warszawy i 35 km od Białegostoku. Siedziba Dyrekcji jest w Kurowie, na południe od trasy S8.

Park objęto światową konwencją o obszarach wodno – błotnych Ramsar. Jest także częścią europejskiej sieci Natura 2000.

Ochrona

Ochrona przyrody ma na celu zachowanie występujących tu mokradeł w stanie naturalnym.

Narew w granicach Parku jest niezwykła. Płynie wieloma korytami rzecznyymi, które łączą się i rozdzielają. Odnogi tworzą prawdziwy labirynt.

Dolina to teren podmokły i bagienny. Podczas wiosennych roztopów rzeka wylewa. Obszar Parku jest trudno dostępny. Sprzyja to bogactwu roślin i zwierząt. Park jest ważnym miejscem dla ptaków.

Roślinność

W Parku dominują tereny otwarte. Mokradła porastają szuwały: trzcinowiska i turzycowiska. W nurcie rzeki występują rośliny zanurzone i o liściach pływających. Krawędzie doliny zajmują lasy bagienne, czyli olsy. Pomiedzy szuwarami rosną też kępy wierzb.

Największą powierzchnię zajmują trzcinowiska. Są to wysokie rośliny wieloletnie. Znajdują się w pobliżu koryt rzecznych. Dominuje tu trzcina pospolita, czasem występują też pałki.

Ptaki

Dolina Narwi jest ważnym schronieniem dla ptaków. Podczas rozlewisk spotyka się duże stada gęsi i kaczek. Odpoczywają tu w czasie wiosennych przelotów.

Gdy robi się cieplej na podmokłych łąkach zakładają gniazda ptaki siewkowe (np. czajki, rybitwy, rycyki). W pobliżu rzeki spotyka się m.in. bociany i czaple. Wśród trzcin niewielkie ptaki wróblowe np. trzciniak, rokitniczka, wąsatka.

Symbolem Parku jest błotniak stawowy. To ptak drapieżny zakładający gniazda w trzcinach. Oblatuje swoje terytorium ze skrzydłami uniesionymi w górę.

Jesienią można obserwować duże stada żurawi zbierające się przed odlotem.

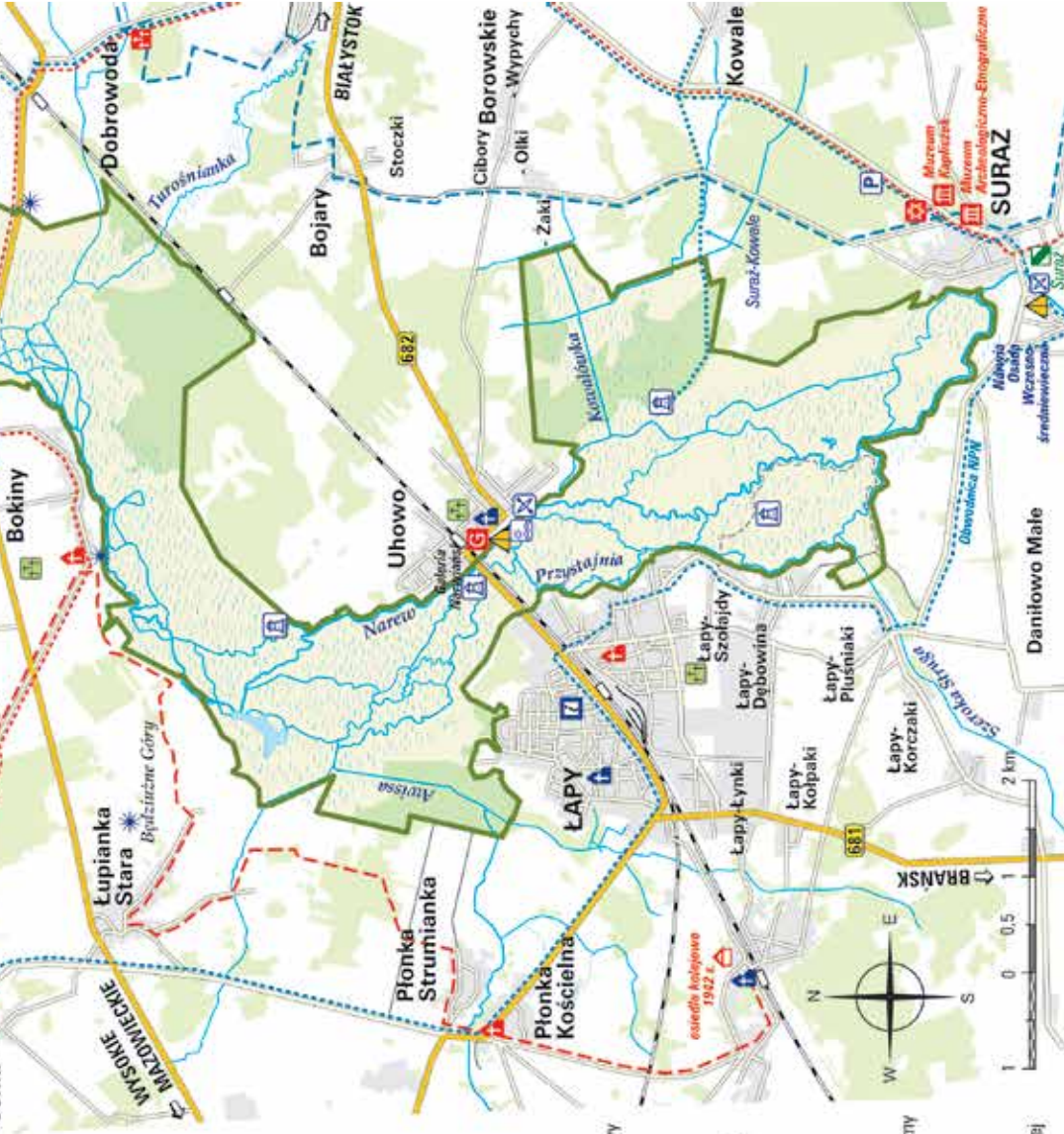
Zwierzęta

Obszar Parku jest szlakiem migracyjnym dużych ssaków. Na jego terenie można spotkać łosie, sarny i dziki. Nad rzeką żyją bobry. Budują tu żeremia i kopią nory. Spotykamy również ssaki drapieżne np. wydry, lisy.

Podmokły teren sprzyja obecności płazów. Występują tu np. żaby, ropuchy, kumaki i rzekotki. Wśród ryb żyjących w Narwi najwięcej jest płoci i szczupaków.

Bogaty jest świat bezkręgowców. Podczas spacerów po Parku możemy spotkać kolorowe motyle i ważki.

Park Narodowy

- Granica parku
- Droga ekspresowa
- Drogi wojewódzkie
- Drogi lokalne
- Las w granicach parku
- Las poza granicami parku
- Teren podmokły
- Szlaki piesze; rowerowe
- Ścieżki edukacyjne
- Dyrekcja parku
- Ośrodek Edukacji Przyrodniczej
- Informacja turystyczna; parking
- Wieża widokowa; punkt widokowy
- Pole biwakowe; kąpielisko
- Wypożyczalnia kajaków
- Park zabytkowy; pomnik przyrody
- Kościół; kościół zabytkowy
- Klasztor; cerkiew
- Cmentarz; kaplica zabytkowa
- Cmentarz żydowski; średniowieczny
- Muzeum; grodzisko
- Pałac; dworek
- Ruiny; Miejsce pamięci Narodowej

Dwór w Kurowie

Nazwa Kurowo po raz pierwszy pojawiła się w 1425 roku. W XVI w. ziemie z tych terenów należały do Radziwiłłów. Ostatnimi właścicielami byli Zakrzewscy.

Obecny, murowany dwór zbudowano pod koniec XIX wieku. W 1920 roku został on powiększony. Powstała piętrowa przybudówka wraz z tarasem na dachu oraz okrągłą wieżą.

W 1944 roku, majątek Kurowo został upaństwowiony. Utworzono tu PGR. Po jego likwidacji ziemie rolne i budynki gospodarcze przejęła Agencja Rolna Skarbu Państwa.

W 1988 r. dwór wraz z otaczającym go parkiem został przejęty przez zarząd Narwiańskiego Parku Krajobrazowego. W 1996 Narwiański Park Krajobrazowy przekształcono w Narwiański Park Narodowy, a budynek stał się siedzibą Dyrekcji.

Zerwany Most

Wybudowany na początku XX w. drewniany most był częścią ważnej trasy handlowej łączącej Jeżewo Stare z Białymstokiem. Przeprawa łączyła brzegi Narwi w Kurowie i Kruszewie. Budowa trwała bardzo długo ze względu na trudno dostępny bagienny teren.

Według legendy most został przeklęty. Pierwszą przeprawę po 11 latach zniszczono w czasie I wojny światowej. Odbudowano ją w 1928 roku, ale nowy most nie był zbyt stabilny. Przy większym obciążeniu chwiał się na boki. W 1939 roku ponownie uległ zniszczeniu. Po dwóch próbach i kolejnych wojnach, nikt nie planuje już odbudowy.

Obecnie przyczółki są doskonałymi punktami widokowymi, na które warto się wybrać podczas wiosennych rozlewisk.

Połów ryb

W miejscowościach położonych nad Narwią ryby stanowiły główne źródło pokarmu. Ich połów i sprzedaż pozwalał na dodatkowy zarobek.

Najprostszym sposobem połowu było łapanie ryb rękami. Łowiono je również przy pomocy tradycyjnych sieci czy narzędzi pułapkowych wykonanych z wikliny. Zimą ryby głuszono uderzając w lód drewnianymi młotami lub drągami.

Do połowu i transportu używano czółen i łodzi. Czółna były wyciosane z pni drzew. Łodzie z płaskim dnem i niskimi krawędziami ścian bocznych to pychówki. Do dziś spotykamy je na Narwi. Do pływania wykorzystuje się długie tyczki lub wiosła.

Na terenie Narwiańskiego Parku Narodowego można wędkować na zasadach określonych w regulaminie.

Sianokosy

Poza łowieniem ryb mieszkańcy wsi z nad Narwi trudnili się rolnictwem. Zwierzęta wypasano na nadrzecznych łąkach. Zimą karmiono sianem.

Sianokosy odbywały się raz lub dwa razy do roku. Przystępowała do nich cała wieś pomagając sobie nawzajem. Prace zaczynały rano. Na podmokłym terenie często pracowano w wodzie.

Wyznaczony palikami teren koszono ręcznie. Trawę zabierano z łąk wozami. Jeśli nie można było dostać się łądem, to łodziami pychówkami. Pozostałe siano układano na platformach. Zimą zabierano je saniami po skutej lodem rzece.

Narwiański Park Narodowy
Narwiański Park Narodowy
Kurowo 10, 18 – 204 Kobylin Borzomy
tel. 663 103 109, 505 906 567
www.npn.pl
e-mail: npn@npn.pl